

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W III KWARTALE 2009 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzonego w III kwartale 2009 r.

Szczegółowe uwagi metodologiczne można znaleźć w publikowanej przez GUS Kwartalnej informacji o aktywności ekonomicznej ludności na stronie internetowej http://www.stat.gov.pl/gus/praca_ludnosc_PLK_HTML.htm, w publikacji *Aktywność ekonomiczna ludności Polski*.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Aktywni zawodowo

W III kwartale 2009 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 650 tys. osób. Większość z nich (53,7%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 1,5%. Jej spadek wystąpił w grupie mężczyzn – o 2,2%, jak i wśród kobiet – o 0,3%.

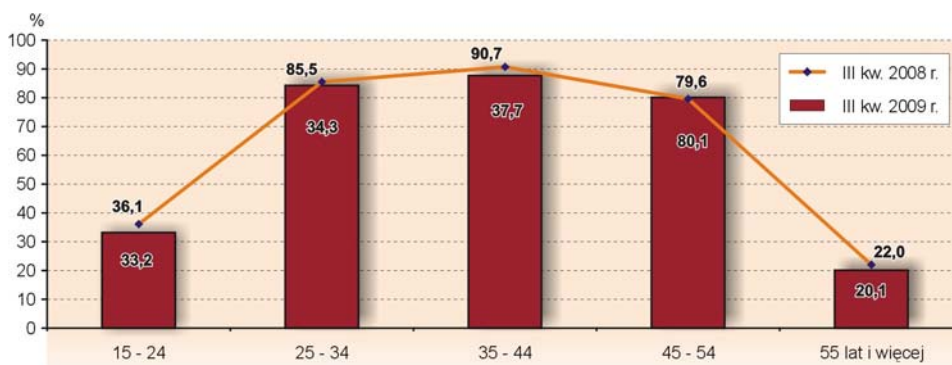
Spadek aktywności zawodowej odnotowano w mieście i na wsi. Liczba aktywnych mieszkańców miast zmalała na przestrzeni roku o 2,7%, natomiast na wsi o 0,3%. W konsekwencji udział aktywnych zawodowo mieszkających na wsi ukształtował się na poziomie 55,4%.

Współczynnik aktywności zawodowej był niższy niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,7%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn, dla których wyniósł on 61,7%, wobec 48,4% u kobiet.

W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wynosił 52,0% i był niższy niż na wsi, gdzie ukształtował się na poziomie 57,1%.

Aktywność ekonomiczna ludności na przestrzeni roku w poszczególnych grupach wiekowych kształtowała się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Największą różnicę odnotowano w grupie wiekowej 15–24 lata, w której jej wartość zmniejszyła się o 2,9 pkt procentowego i wyniosła 33,2%, oraz 35–44 lata – spadek o 3,0 pkt procentowego do 87,7%.

Współczynnik aktywności zawodowej według wieku

Duże różnice aktywności ekonomicznej występują w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 82,7%. Wysoki był on także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 66,2%, zasadniczym zawodowym – 65,1%, natomiast najmniejszy wśród posiadających najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 22,9%.

Pracujący

Liczba pracujących w III kwartale 2009 r. ukształtowała się na poziomie 588 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zmalała o 2,8%. Populacja pracujących mężczyzn zmniejszyła się o 5,7%, natomiast kobiet zwiększyła się o 0,7%. W skali roku zmniejszyła się zarówno liczba osób pracujących w miastach – o 5,2%, jak i na wsi – o 0,6%.

Zdecydowanie zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W III kwartale 2009 r. na 1000 pracujących przypadało 1019 bezrobotnych i biernych zawodowo.

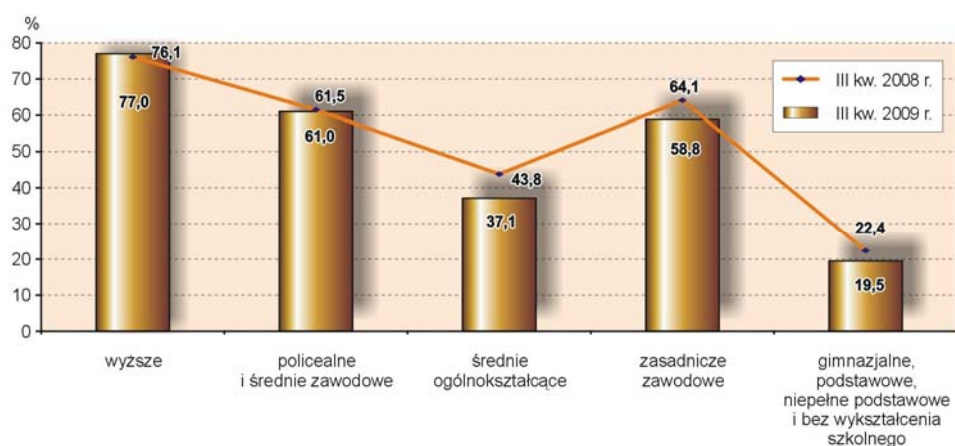
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na niższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 49,5%. Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 55,5%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 44,1% pań to osoby pracujące. W skali roku wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn zmniejszył się o 4,7 pkt procentowego, a dla kobiet tylko o 0,2 pkt.

Wśród ludności miast jego wartość zmniejszyła się o 3,7 pkt osiągając wartość 45,5%, natomiast na wsi o 1,0 pkt (do 53,2%).

Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano we wszystkich grupach wiekowych, największy był on w grupie 15–24 lata (o 3,0 pkt procentowego) i 35–44 lata (o 3,9 pkt procentowego).

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnie wyższą – 77,0%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 0,9 pkt procentowego. Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 19,5%. W tej grupie zmniejszył się on w skali roku o 2,9 pkt.

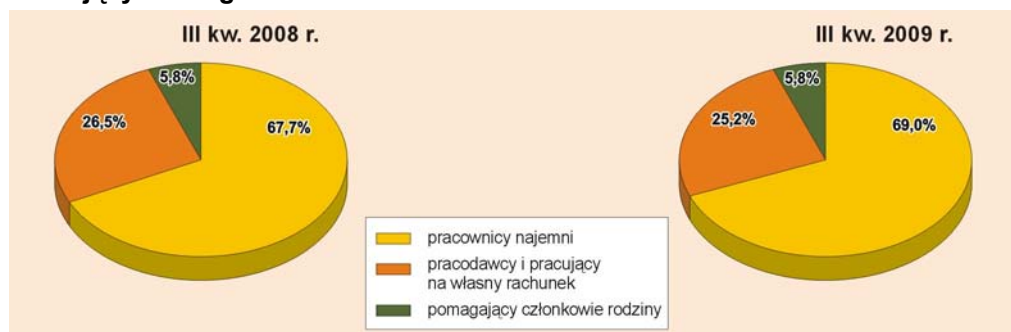
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W III kwartale 2009 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 446 tys. osób, tj. 75,9% ogółu pracujących. Spośród nich większość (58,7%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 143 tys. pracujących przeważały kobiety (62,9%). W obu sektorach odnotowano spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego. W przedsiębiorstwach prywatnych wyniósł on 0,4%, natomiast w sektorze publicznym – 8,9%.

Pracownicy najemni stanowili 69,0% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 25,2%, a pomagający członkowie rodzin – 5,8%. W skali roku liczba pracowników najemnych zmalała o 0,7%. Mniej było także pracodawców i pracujących na własny rachunek – o 7,5% oraz pomagających członków rodzin – o 2,9%.

Pracujący według statusu zatrudnienia

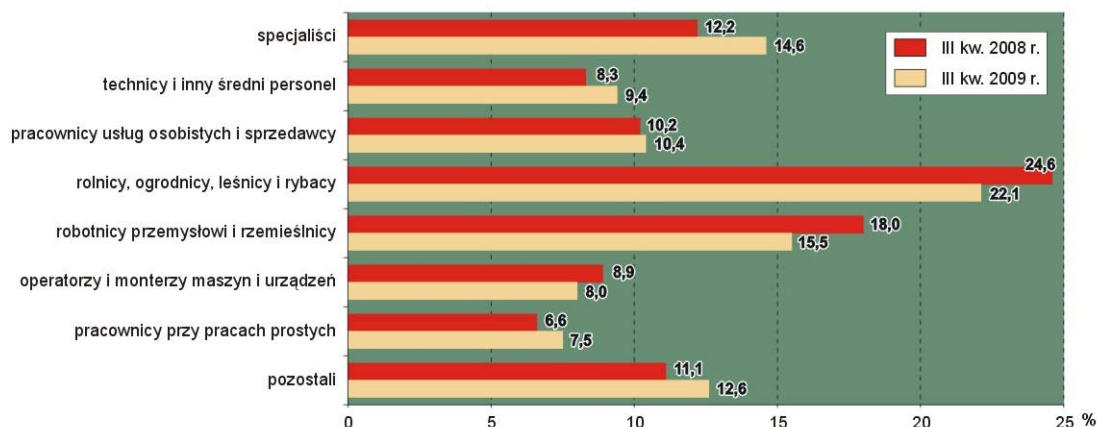

Liczba mężczyzn pracujących w charakterze pracowników najemnych zmniejszyła się na przestrzeni roku o 2,2%, natomiast w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek spadek ten wyniósł 12,2%. Liczba kobiet pracujących w charakterze pracowników najemnych była nieco większa niż przed rokiem – o 0,5%, natomiast w roli pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się o 2,8%. Udział pań w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek zwiększył się 2,2 pkt procentowego i wyniósł 46,6%.

W ogólnej liczbie pracowników najemnych 68,2% stanowiły osoby zatrudnione na czas nieokreślony. Ich wyższy odsetek występował przy tym w sektorze publicznym, w którym ich udział wyniósł 88,1%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili natomiast 57,0%.

Najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 22,1% ogółu, jednak ich liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 12,8%. Liczną grupę tworzyli także robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowiący 15,5% ogółu oraz specjaliści – 14,6%.

Pracujący według grup zawodów

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 95,7% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,1%, oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 61,0%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników biurowych – 71,9%, pracowników usług osobistych i sprzedawców – 70,5% oraz specjalistów – 68,6%.

Wśród ogółu pracujących 79,4% stanowili pracujący w badanym tygodniu 40 i więcej godzin. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godzin tygodniowo wynosił 86,6%, a kobiet 71,5%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w III kwartale 2009 r. ukształtowała się na poziomie 61 tys. i była większa niż rok wcześniej o 10,9%.

Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 57,4% ogółu. Ich liczba uległa znacznemu wzrostowi – o 40,0%. Odwrotne zjawisko wystąpiło w grupie kobiet, w której ubyło 13,3% bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych w miastach wzrosła o 20,0%, a ich udział wyniósł 59,0%. Na wsi przybyło 4,2% bezrobotnych.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W III kwartale 2009 r. ukształtowała się ona na poziomie 9,4% i w skali roku wzrosła o 1,1 pkt procentowego.

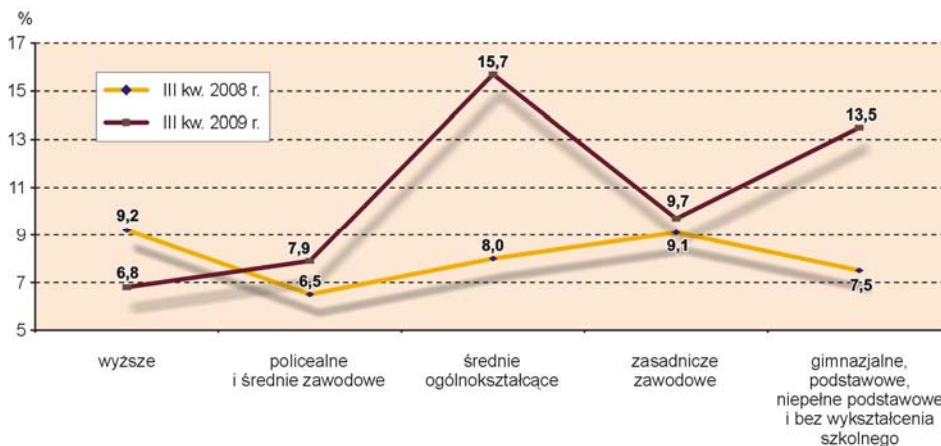
Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 12,4%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 6,9% aktywnych zawodowo.

W gorszej sytuacji na rynku pracy znajdowali się mężczyźni. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wynosiła 10,0%, podczas gdy wśród kobiet 8,6%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy miały szczególnie osoby młode. Pracy poszukiwało 25,4% aktywnych zawodowo w wieku 15–24 lata. W starszych grupach wiekowych stopa bezrobocia była wyraźnie mniejsza, a najniższy jej poziom wystąpił wśród osób mających 55 lat i więcej, dla których wyniosła 6,3%.

Zróznicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 15,7%, gdzie stopa bezrobocia w skali roku wzrosła o 7,7 pkt procentowego. Najniższa była ona natomiast wśród posiadających wykształcenie wyższe – 6,8%.

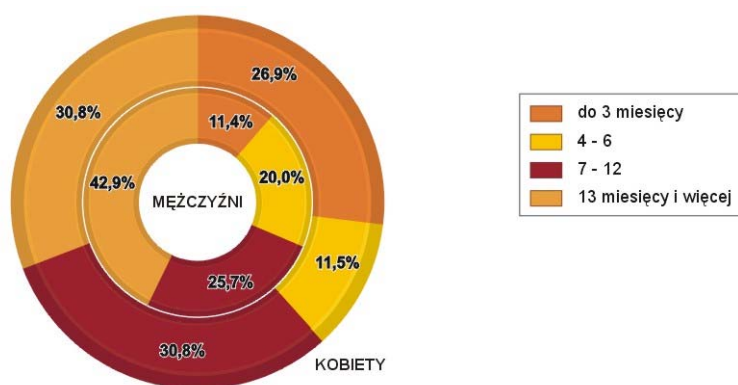
Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie oraz krewnych i znajomych – 86,9%, biura pracy – 78,7%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 75,4%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 13 miesięcy. W podziale według płci okres ten był zbliżony i wynosił ok. 13 miesięcy. W miastach poszukiwano przeciętnie 14 miesięcy, podczas gdy na wsi okres ten wynosił ok. 11 miesięcy.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i płci w III kwartale 2009 r.

Bierni zawodowo

W III kwartale 2009 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 538 tys. Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły – 59,9% ogółu.

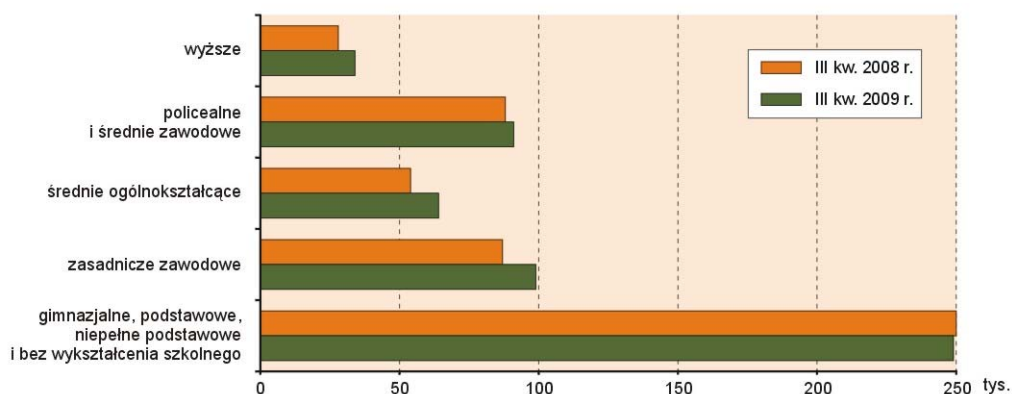
W skali roku liczba biernych zawodowo wzrosła o 6,1%. Zwiększyła się ona zarówno w populacji mieszkańców miast (o 8,5%) jak i na wsi (o 4,2%).

W podziale według płci skala wzrostu w przypadku mężczyzn wynosiła 10,7%, a u kobiet 3,2%.

Liczba biernych zawodowo na przestrzeni roku wzrosła w większości grup wiekowych. Zdecydowanie najliczniejszą zbiorowość tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba wzrosła o 9,0% i stanowiła 58,6% ogółu. Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym zwiększyła się o 7,0%.

Prawie połowa biernych zawodowo (46,3%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego. Ich liczba obniżyła się w ciągu roku o 0,4%. Więcej niż przed rokiem biernych zawodowo posiadało wykształcenie wyższe – o 21,4%. Wzrosła także liczba osób nieaktywnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 3,4%, średnim ogólnokształcącym – o 18,5% oraz zasadniczym zawodowym – o 13,8%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 48,1% osób. Jako przyczynę bierności 22,3% podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 13,6% – chorobę i niepełnosprawność. Inne powody osobiste lub rodzinne wskazało 3,3% osób. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło jedynie 2,2% biernych zawodowo,

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współ- czynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrud- nienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1188	650	588	61	538	54,7	49,5	9,4
mężczyźni	566	349	314	35	217	61,7	55,5	10,0
kobiety	622	301	274	26	322	48,4	44,1	8,6
Miasta	558	290	254	36	268	52,0	45,5	12,4
Wieś	630	360	335	25	271	57,1	53,2	6,9
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	190	63	48	16	127	33,2	25,3	25,4
25–34	229	193	174	20	36	84,3	76,0	10,4
35–44	179	157	147	10	22	87,7	82,1	6,4
45–54	196	157	146	11	39	80,1	74,5	7,0
55 lat i więcej	394	79	74	5	315	20,1	18,8	6,3
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	196	162	151	11	34	82,7	77,0	6,8
policealne i średnie zawodowe	269	178	164	14	91	66,2	61,0	7,9
średnie ogólnokształcące	116	51	43	8	64	44,0	37,1	15,7
zasadnicze zawodowe	284	185	167	18	99	65,1	58,8	9,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	323	74	63	10	249	22,9	19,5	13,5